

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

**КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З КУРСУ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО,
АДМІНІСТРАТИВНОГО, КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА
ПРОЦЕСІВ**

для студентів спеціальності 081 «Право» ОС «Магістр»

Рецензенти:

Обрусна Світлана Юріївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри державно-правових дисциплін Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

Постригань Тетяна Леонідівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету.

Укладач:

Кузьмінський Олексій Олександрович, кандидат юридичних наук, викладач кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького

Рекомендовано до друку Вченою радою Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького (протокол № 10 від 25 квітня 2024 р.)

Методичні рекомендації з курсу «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів» для студентів спеціальності 081 «Право» ОС «Магістр». Укладач: Кузьмінський О.О. Черкаси : Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2024. 46 с.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Силабус навчальної дисципліни.....	6
3. Програма навчальної дисципліни.....	11
4. Тематика та зміст лекцій.....	14
5. Завдання та вправи до семінарських занять та самостійної роботи.....	18
6. Критерії та система оцінювання курсу.....	35
7. Питання для перевірки знань.....	42
8. Список рекомендованих джерел, літератури та корисних посилань.....	44

1. ВСТУП

Сучасне правове середовище, як в Україні, так і в усьому світі, неперервно перебуває у стані динамічних змін. Політичні, економічні, соціальні та технологічні трансформації постійно породжують нові правові виклики та проблеми, які вимагають компетентної юридичної експертизи для їх вирішення. У цьому контексті вивчення дисципліни «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів» набуває особливої вагомості для студентів спеціальності 081 «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розуміння та вміння ефективно застосовувати норми конституційного, адміністративного та кримінального права є необхідними для успішної кар'єри в сфері права. Підготовка юристів, які мають глибокі знання і розуміння цих галузей права, відіграє ключову роль у забезпеченні правової стабільності та правопорядку в суспільстві. Зокрема, аналіз актуальних проблем конституційного, адміністративного та кримінального права допомагає зрозуміти складні взаємовідносини між державною владою та громадянами, а також розвивати механізми захисту прав та свобод особи.

Мета вивчення дисципліни полягає не лише у засвоєнні теоретичних знань, але й у розвитку практичних навичок, які дозволять студентам успішно застосовувати їх у різних сферах правової діяльності. Завданнями вивчення дисципліни передбачено:

- вміти вільно орієнтуватися в чинному законодавстві та аналізувати зміст нормативних актів;
- вміти розрізняти види публічного адміністрування та продемонструвати розуміння поняття «суб'єкт публічного адміністрування» (адміністративний орган), ознаки суб'єкта публічного адміністрування, групи суб'єктів публічного адміністрування;
- вміти продемонструвати суб'єкти публічного адміністрування та розрізняти публічний інтерес;
- вміти визначати основні напрямки кримінальної процесуальної політики;
- вміти здійснювати пошук та об'єктивний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при кримінально-правовій кваліфікації кримінальних правопорушень;
- розкривати зміст кримінального проступку;
- вміти брати участь у колективному обговоренні суперечливих випадків адміністративного та кримінального права, аргументувати власну

думку в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії.

-вільного володіння науковим, нормативним та інтерпретаційним (судовим, роз'яснювальним) матеріалом і застосування його на практиці.

Удосконалення навчального процесу та науково-методичного забезпечення у сфері публічного права є актуальною потребою. Тому укладач пропонованого посібника зробив спробу систематизувати і в логічній послідовності, дотримуючись принципу науковості, викласти матеріал до вивчення курсу «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів».

2. СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

 ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Богдана Хмельницького	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО, КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСІВ»			
	Статус дисципліни: навчальна дисципліна обов'язкового компонента фахового переліку			
Галузь знань	«Право»			
Спеціальність	081 «Право»			
Освітня програма	«Приватне право та інтелектуальна власність»			
Ступінь вищої освіти	Магістр			
Форма навчання	Денна, заочна			
Курс	1, 2 курс			
Семестр	2, 3			
Обсяг дисципліни	Кредити	6	Години	180
Семестровий контроль	2 семестр – залік, 3 семестр - екзамен			
Викладач	Кузьмінський Олексій Олександрович, Кандидат юридичних наук, викладач кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін			
Контактна інформація	akuzminskii@vu.cdu.edu.ua			
Кафедра	Інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін;			
Навчально-науковий інститут / Факультет	ННІ економіки та права			
Мова викладання	українська			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні теоретико - правові положення, які стосуються таких публічно-правових галузей як конституційне, адміністративне та кримінальне право, а також вивчення теорії, методики та практики їх застосування у сфері реалізації публічних інтересів.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою курсу є досягнення всебічного глибокого розуміння магістрами природи і суті публічних відносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів із всебічним знаннями основних теоретико-правових положень,			

	які стосуються публічного права таких галузей, як адміністративне та кримінальне, а також вивчення теорії, методики та практики їх застосування у сфері реалізації публічних інтересів.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть: РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. РН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. РН 15. Мати практичні навички розв’язання проблем, пов’язаних з реалізацією процесуальних функцій суб’єктів правозастосування.
Компетентності (Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями)	Інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права. Загальні компетентності: ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Фахові компетентності СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики

	Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Тема 1. Загальнотеоретичні та історичні аспекти виникнення і розвитку публічного права України

	Тема 2. Адміністративне право як галузь публічного права Тема 3. Адміністративні послуги Тема 4. Інструменти публічного адміністрування Змістовий модуль 2. Тема 5. Актуальні проблеми розвитку конституційного права України як галузі публічного права. Тема 6. Актуальні проблеми розвитку адміністративного права України як галузі публічного права. Тема 7. Адміністративна юстиція як форма судового захисту прав і свобод громадян. Змістовий модуль 3. Тема 8. Реалізація принципу верховенства права при застосуванні закону про кримінальну відповідальність. Тема 9. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Тема 10. Актуальні проблеми розвитку кримінального права України як галузі публічного права. Тема 11. Особливості кримінального провадження. Тема 12. Порядок судового розгляду кримінальних справ. Тема 13. Процесуальні особливості розгляду конституційних спорів.	
Розподіл годин	Лекційні	28 год/ 16 год
	Практичні/семінарські	32 год/ 16 год
	Лабораторні	-
	Самостійна робота	120 год/ 148 год
Критерії оцінювання роботи студентів	1. Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання завдань індивідуальної та самостійної роботи, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання презентацій, здатності	

	публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін. 2. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота містить 3 питання, кожне з яких оцінюється за 3 бальною системою. 3. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю). 4. Завданням підсумкового контролю (екзамену) є комплексна діагностика результатів навчання, глибини засвоєння студентом програмного матеріалу з навчальної дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими його змістовими модулями, здатності до творчого використання набутих знань. Екзамен проводиться у формі розгорнутої відповіді на 4 теоретичні питання.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО, КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСІВ»

3.1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів. Курс викладається українською мовою.
Статус дисципліни	Обов'язкова
Викладачі	Кузьмінський Олександр Олександрович к.ю.н., викладач кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
Корпоративна пошта / E-mail:	akuzminskii@vu.cdu.edu.ua

3.2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Приватне право та інтелектуальна власність» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 081 «Право» спеціальності 081 «Право», що вивчається на 2 та 3 курсі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні теоретико - правові положення, які стосуються таких галузей публічного права як конституційне, адміністративне та кримінальне право, а також вивчення теорії, методики та практики їх застосування у сфері реалізації публічних інтересів.

3.3. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів» є досягнення всебічного глибокого розуміння магістрами природи і суті публічних відносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів із всебічним знаннями основних

теоретико-правових положень, які стосуються публічного права таких галузей, як адміністративне та кримінальне, а також вивчення теорії, методики та практики їх застосування у сфері реалізації публічних інтересів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права та процесів» передбачено:

- вміти вільно орієнтуватися в чинному законодавстві та аналізувати зміст нормативних актів;
- вміти розрізняти види публічного адміністрування та продемонструвати розуміння поняття «суб'єкт публічного адміністрування» (адміністративний орган), ознаки суб'єкта публічного адміністрування, групи суб'єктів публічного адміністрування;
- вміти продемонструвати суб'єкти публічного адміністрування та розрізняти публічний інтерес;
- вміти визначати основні напрямки кримінальної процесуальної політики;
- вміти здійснювати пошук та об'єктивний аналіз матеріалів правозастосовної діяльності при кримінально-правовій кваліфікації кримінальних правопорушень;
- розкривати зміст кримінального проступку;
- вміти брати участь у колективному обговоренні суперечливих випадків адміністративного та кримінального права, аргументувати власну думку в т.ч. в усних та письмових повідомленнях, усвідомлювати переваги та недоліки власної позиції та позицій інших учасників дискусії.
- вільного володіння науковим, нормативним та інтерпретаційним (судовим, роз'яснювальним) матеріалом і застосування його на практиці.

3.4. Детальна характеристика курсу (денна/заочна) форма навчання

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Приватне право та інтелектуальна власність, 081 Право	Приватне право та інтелектуальна власність, 081 Право
Рік навчання	1, 2	1, 2
Семестр вивчення	2, 3	2, 3
обов'язкова /вибіркова	обов'язкова	обов'язкова

Кількість кредитів ЄКТС	6	6
Загальний обсяг годин	180	180
Кількість годин навчальних занять	60	32
Лекційні заняття	28	16
Практичні заняття	32	16
Самостійна та індивідуальна робота	120	148
Форма підсумкового контролю	2 семестр – залік, 3 семестр - екзамен	2 семестр – залік, 3 семестр - екзамен

3.5. Пререквізити курсу та технічне забезпечення

Навчальна дисципліна тісно пов'язано з конституційним, адміністративним та кримінальним правом, а також адміністративним та кримінальним процесами.

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальновживаних офісних програм та онлайн-сервісів.

3.6. Політика курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до екзамену, він може виконати передбачені програмою завдання, узгодивши з викладачем терміни виконання.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів можуть бути кваліфіковані як академічна недоброчесність. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усі строків визначених для виконання усі видів письмових робіт, передбачених курсом.

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Лекція 1. Тема «Загальнотеоретичні та історичні аспекти виникнення і розвитку публічного права України» (2 год.)

План лекції:

1. Поняття, ознаки та історія виникнення і розвитку публічного права України.
2. Структура публічного права України.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 2. Тема «Адміністративне право як галузь публічного права» (2 год.)

План лекції:

1. Поняття, риси та завдання адміністративного права.
2. Місце адміністративного права в системі права України.
3. Адміністративне право як частина публічного права.
4. Соціальне призначення адміністративного права

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 3. Тема «Адміністративні послуги» (2 год.)

План лекції:

1. Адміністративні послуги в Україні.
2. Проблеми системи надання адміністративних послуг.
3. Стандарти надання адміністративних послуг.
4. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 4. Тема «Інструменти публічного адміністрування» (2 год.)

План лекції:

1. Розуміння інструментів публічного адміністрування.
2. Види інструментів публічного адміністрування.
3. Вибір інструмента публічного адміністрування.
4. Форми публічного адміністрування.
5. Методи публічного адміністрування.

Рекомендована література: усі базові джерела.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Лекція 5. Тема «Актуальні проблеми розвитку конституційного права України як галузі публічного права» (2 год.)

План лекції:

1. Загальні принципи конституційного права України.
2. Роль Конституційного Суду України.
3. Актуальні питання конституційного контролю.
4. Антитерористичні заходи та конституційні права громадян.
5. Вплив міжнародних угод та міжнародних стандартів на конституційне право України.
6. Участь України у міжнародних органах з правозахисту та її вплив на конституційну практику.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 6. Тема «Актуальні проблеми розвитку адміністративного права України як галузі публічного права» (2 год.)

План лекції:

1. Адміністративне право у юридично-галузевій класифікації.
2. Розвиток предмету адміністративного права.
3. Розвиток методу адміністративного права.
4. Поняття адміністративного права.
5. Розвиток адміністративного законодавства.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 7. Тема «Адміністративна юстиція як форма судового захисту прав і свобод громадян» (2 год.)

План лекції:

1. Концепція реформи адміністративного права в контексті запровадження механізму захисту прав і свобод особи.
2. Поняття адміністративного судочинства.
3. Система адміністративних судів.
4. Компетенція адміністративних судів і підсудність адміністративних справ.
5. Види проваджень в адміністративному судочинстві.
6. Сторони в адміністративному судочинстві.

Рекомендована література: усі базові джерела.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Лекція 8. Тема «Реалізація принципу верховенства права при застосуванні закону про кримінальну відповідальність» (2 год.)

План лекції:

1. Загальний принцип верховенства права: основні поняття та засади.
2. Міжнародний досвід у реалізації принципу верховенства права у кримінальному праві.
3. Порівняльний аналіз досвіду різних країн у реалізації принципу верховенства права у кримінальному праві.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 9. Тема «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим» (2 год.)

План лекції:

1. Поняття та сутність примирення в кримінальному праві.
2. Умови та обмеження для застосування примирення.
3. Правові наслідки примирення.
4. Судова практика та прецеденти в справах, пов'язаних з примиренням

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 10. Тема «Актуальні проблеми розвитку кримінального права України як галузі публічного права» (4 год.)

План лекції:

1. Сучасні підходи до джерел кримінального права.
2. Диференціація кримінальної відповідальності.
3. Проблеми кримінально-правового забезпечення безпеки людини.
4. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.
5. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та проти громадського порядку.
6. Екстрадиція, взаємна правова допомога та інші аспекти співпраці в кримінальних справах.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 11. Тема «Особливості кримінального провадження» (2 год.)

План лекції:

1. Провадження у справах неповнолітніх.
2. Провадження у справах неосудних.
3. Провадження у справах приватного обвинувачення.
4. Провадження із надання міжнародної правової допомоги.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 12. Тема «Порядок судового розгляду кримінальних справ» (2 год.)

План лекції:

1. Поняття судового розгляду кримінальної справи.
2. Процесуальні дії з підготовчої частини судового засідання.
3. Процесуальні дії з судового слідства.
4. Процесуальні дії при судових дебатах.
5. Процесуальні дії при останнє слово підсудного.
6. Процесуальні дії при ухваленні та проголошенні вироку.

Рекомендована література: усі базові джерела.

Лекція 13. Тема «Процесуальні особливості розгляду конституційних спорів» (4 год.)

План лекції:

1. Проблеми впровадження конституційної скарги в Україні.
2. Конституційна скарга – гарантія конституційності кримінально правового законодавства.
3. Зарубіжний досвід використання конституційної скарг.

Рекомендована література: усі базові джерела.

5. ЗАВДАННЯ ТА ВПРАВИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Плани семінарських занять з курсу

Семінарське заняття 1. Тема «Загальнотеоретичні та історичні аспекти виникнення і розвитку публічного права України»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Поняття, ознаки та історія виникнення і розвитку публічного права України.
2. Структура публічного права України.

Питання для самоконтролю:

1. Яке поняття публічного права ви розумієте і які основні ознаки характеризують його?
2. Які історичні фактори сприяли формуванню та розвитку публічного права в Україні?
3. Які основні етапи в історії виникнення та розвитку публічного права України ви визначаєте?
4. Які є відмінності між публічним правом та приватним правом?
5. Яка структура публічного права України, і які її основні складові частини?
6. Які нормативно-правові акти регулюють публічні відносини в Україні?
7. Які є основні принципи, на яких ґрунтується публічне право України?
8. Які основні інститути публічного права і як вони функціонують в сучасному українському суспільстві?

Практичні завдання:

Завдання 1.

Дослідити Конституцію України та визначте основні принципи, які вона відображає в контексті публічного права. Порівняти їх з принципами, що притаманні публічному праву інших країн.

Завдання 2.

Скласти історичну хронологію формування публічного права України, виокремивши ключові етапи та події, які вплинули на його розвиток.

Завдання 3.

Провести аналіз структури публічного права України, розглянувши його основні галузі та інститути. Визначити, як вони взаємодіють між собою та з приватним правом.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Етапи формування публічного права в Україні.
2. Вплив історичних подій на розвиток публічного права в Україні.
3. Конституційне право України: основні принципи та зміни у відображенні в Конституціях різних етапів історії.
4. Публічне право України у контексті європейських правових систем: спільні риси та відмінності.
5. Роль публічного права в формуванні сучасної правової системи України: виклики та перспективи.

Семінарське заняття 2. Тема «Адміністративне право як галузь публічного права»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Поняття, риси та завдання адміністративного права.
2. Місце адміністративного права в системі права України.
3. Адміністративне право як частина публічного права.
4. Соціальне призначення адміністративного права

Питання для самоконтролю:

1. Що означає поняття "адміністративне право" і які основні риси характеризують цю галузь права?
2. Яке місце займає адміністративне право в системі права України і які його основні складові частини?
3. Чому адміністративне право вважається частиною публічного права? Які аспекти взаємодії між адміністративним правом та іншими галузями публічного права?
4. Яке соціальне призначення має адміністративне право? Які цілі воно переслідує і як вони відображаються у нормах та інститутах цієї галузі права?

Практичні завдання:

Завдання 1. Проаналізувати адміністративні рішення, постанови або розпорядження органів влади з різних галузей адміністративного права з точки зору відповідності законодавству, правомірності та обґрунтованості прийняття.

Презентації (довіді) до теми:

1. Основні принципи та завдання адміністративного права.
2. Місце адміністративного права в системі права України: взаємозв'язок та взаємодія з іншими галузями права.
3. Особливості адміністративного права як складової публічного права: порівняльний аналіз з іншими країнами.

4. Адміністративне право України: сучасні виклики та перспективи розвитку.

Семінарське заняття 3. Тема «Адміністративні послуги»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Адміністративні послуги в Україні.
2. Проблеми системи надання адміністративних послуг.
3. Стандарти надання адміністративних послуг.
4. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке адміністративні послуги в Україні і як вони регулюються законодавством?
2. Які основні проблеми і недоліки існують у системі надання адміністративних послуг в Україні?
3. Які стандарти та вимоги встановлені для надання адміністративних послуг? Як вони впливають на якість та доступність послуг для громадян та бізнесу?
4. Як організована система забезпечення надання адміністративних послуг в Україні? Які інструменти та механізми використовуються для покращення цього процесу?

Практичні завдання:

Завдання 1.

Дослідження скарг та пропозицій, які надходять до відповідних органів у зв'язку з наданням адміністративних послуг.

Проаналізувати основні причини скарг, розподілити їх за категоріями та розробити пропозиції щодо покращення системи надання послуг.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Аналіз основних проблем у системі надання адміністративних послуг та шляхи їх вирішення.
2. Роль технологій у покращенні надання адміністративних послуг: цифрові інструменти та електронне урядування.
3. Імплементация стандартів обслуговування в системі надання адміністративних послуг: виклики та переваги.
4. Участь громадськості у покращенні системи надання адміністративних послуг: роль громадських організацій та ініціатив громадян.

Семінарське заняття 4. Тема «Інструменти публічного адміністрування»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Розуміння інструментів публічного адміністрування.
2. Види інструментів публічного адміністрування.
3. Вибір інструмента публічного адміністрування.
4. Форми публічного адміністрування.
5. Методи публічного адміністрування.

Питання для самоконтролю:

1. Як ви розумієте поняття "інструменти публічного адміністрування" і які основні складові цього поняття?
2. Які види інструментів публічного адміністрування ви знаєте? Наведіть приклади кожного виду.
3. Яким чином вибираються інструменти публічного адміністрування для вирішення конкретних завдань та проблем?
4. Які форми публічного адміністрування існують і як вони відрізняються одна від одної?
5. Які методи публічного адміністрування можна застосовувати для досягнення різних цілей? Наведіть приклади використання різних методів.

Практичні завдання:

Кейс №1. Оптимізація місцевого транспорту.

Ситуація: міська влада стикається з проблемою перенаселеності та заторів у громадському транспорті.

Завдання: розробити стратегію з використанням різних інструментів публічного адміністрування для оптимізації руху громадського транспорту та поліпшення обслуговування мешканців.

Кейс 2. Протидія корупції та підвищення прозорості управління.

Ситуація: корупція і нечесні практики в управлінні стають перешкодою для ефективного функціонування суспільства.

Завдання: розробити стратегію використання різних інструментів публічного адміністрування для боротьби з корупцією та підвищення прозорості управління.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Огляд основних інструментів публічного адміністрування: визначення, класифікація та приклади.
2. Технології управління та їх роль у публічному адмініструванні: від інновацій до цифрової трансформації.
3. Оцінка ефективності інструментів публічного адміністрування: методики та практика.

Семінарське заняття 5. Тема «Актуальні проблеми розвитку конституційного права України як галузі публічного права»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Загальні принципи конституційного права України.
2. Роль Конституційного Суду України
3. Актуальні питання конституційного контролю
4. Антитерористичні заходи та конституційні права громадян
5. Вплив міжнародних угод та міжнародних стандартів на конституційне право України.
6. Участь України у міжнародних органах з правозахисту та її вплив на конституційну практику

Питання для самоконтролю:

1. Які загальні принципи лежать в основі конституційного права України та як вони відображаються в Конституції?
2. Яка роль Конституційного Суду України в системі конституційного права? Які його повноваження та функції?
3. Які є актуальні питання конституційного контролю в Україні? Які справи та ситуації можуть потрапляти під конституційний контроль?
4. Як антитерористичні заходи впливають на конституційні права громадян? Як забезпечується баланс між безпекою суспільства та правами та свободами особи?
5. Як міжнародні угоди та міжнародні стандарти впливають на конституційне право України? Чи має Конституція пріоритет перед міжнародним правом?

Практичні завдання:

Завдання 1. Аналіз рішень Конституційного Суду України.

Завдання полягає в дослідженні рішень та ухвал Конституційного Суду України за останні роки та визначити ключові проблеми, які вони вирішують, а також їх вплив на конституційну практику.

Завдання 2. Порівняти конституційні системи різних країн, зокрема їх механізми конституційного контролю, захисту прав та свобод громадян, та обговорити переваги та недоліки кожної системи.

Презентації (довіді) до теми:

1. Роль та важливість загальних принципів конституційного права України у забезпеченні правової стабільності та демократії.
2. Аналіз діяльності Конституційного Суду України: основні тенденції та вплив на конституційну практику.
3. Актуальні питання конституційного контролю в Україні: проблеми та перспективи.

4. Вплив міжнародних угод та міжнародних стандартів на розвиток конституційного права в Україні.

Семінарське заняття 6. Тема «Актуальні проблеми розвитку адміністративного права України як галузі публічного права»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Адміністративне право у юридично-галузевій класифікації.
2. Розвиток предмету адміністративного права.
3. Розвиток методу адміністративного права.
4. Поняття адміністративного права.
5. Розвиток адміністративного законодавства.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні принципи юридичної галузевої класифікації адміністративного права?
2. Які основні етапи та напрямки розвитку предмету адміністративного права в Україні?
3. Які методи адміністративного права є найбільш актуальними та ефективними в сучасних умовах?
4. Яке поняття адміністративного права використовується в українській правовій доктрині та практиці?
5. Які основні напрями та тенденції розвитку адміністративного законодавства в Україні?

Практичні завдання:

Завдання 1. Проаналізувати судову практику в галузі адміністративного права за останні роки, звернувши увагу на тенденції розвитку, ключові питання та проблеми, що виникають.

Завдання 2. Обрати конкретні адміністративні процедури (наприклад, надання адміністративних послуг, адміністративні звернення громадян тощо) та проаналізувати їх ефективність, проблеми та можливі шляхи вдосконалення.

Завдання 3. Дослідити досвід інших країн у розвитку адміністративного права та порівняти його з українським для виявлення корисних практик та можливих вдосконалень.

Завдання 4. У місті Y комунальна служба прийняла рішення про реконструкцію водопровідної мережі у центральному районі міста, проте це рішення призвело до значних тимчасових труднощів для місцевих маленьких підприємців, які знаходяться у цій зоні.

Чи відповідає дане рішення вимогам адміністративного права та які можливі заходи можуть бути вжиті для врегулювання конфлікту між місцевою владою та підприємцями?

Завдання 5. У місті А. відбувається довгостроковий конфлікт між місцевою радою та місцевими жителями стосовно сміттєзвалища, що знаходиться неподалік від житлових будинків.

Проаналізуйте правомірність дій обох сторін конфлікту з точки зору адміністративного права.

Семінарське заняття 7. Тема «Адміністративна юстиція як форма судового захисту прав і свобод громадян»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Концепція реформи адміністративного права в контексті запровадження механізму захисту прав і свобод особи.
2. Поняття адміністративного судочинства
3. Система адміністративних судів
4. Компетенція адміністративних судів і підсудність адміністративних справ
5. Види проваджень в адміністративному судочинстві
6. Сторони в адміністративному судочинстві.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні концепції та напрямки реформування адміністративного права спрямовані на запровадження ефективного механізму захисту прав і свобод особи?
2. Що включає в себе поняття «адміністративного судочинства» і як воно відрізняється від інших форм судового захисту?
3. Яка система адміністративних судів існує в Україні та як вона функціонує?
4. Які питання стосуються компетенції адміністративних судів і підсудності адміністративних справ?
5. Які основні види проваджень існують в адміністративному судочинстві і як вони відрізняються один від одного?
6. Хто може виступати як сторони в адміністративному судочинстві і які права та обов'язки вони мають?

Практичні завдання:

Завдання 1. Обрати судові справи, пов'язані з порушенням прав громадян або інших адміністративних правопорушеннях, і проаналізувати їхні обставини та рішення суду.

Завдання 2. Проаналізувати вітчизняне та міжнародне законодавство щодо адміністративної юстиції, звертаючи увагу на його відповідність міжнародним стандартам прав людини.

Завдання 3. Підготувати доповідь або есе на тему актуальних питань адміністративної юстиції та її впливу на захист прав громадян.

Завдання 4. 20.09.2021 р. о 14 год. 00 хв. Громадянин Польщі Я., 1993 р.н., перебуваючи на вулиці у нетверезому стані, гучно розмовляв, застосовуючи нецензурну мову, чіпляючись до перехожих. Патрульні, помітивши дії гр. Я., підійшли, припинили протиправну поведінку і склали відповідний протокол про адміністративне правопорушення.

Кваліфікуйте дії винної особи. Чи правомірні дії патрульних? Які особливості притягнення до адміністративної відповідальності іноземних громадян?

Завдання 5. До прокуратури м. Києва звернувся громадянин Попков зі скаргою на неправомірне затримання його співробітниками органів внутрішніх справ та доставлення його до чергової частини територіального ОВС. В заяві Попков вказав, що будь-яких правопорушень він не здійснював, а був доставлений до чергової частини через відсутність у нього документів, які підтверджують особу. Протоколів на нього складено не було, також він не був зареєстрований в журналі реєстрації осіб, які доставлені до органів внутрішніх справ.

Які порушення в даній ситуації були допущені співробітниками поліції?

Завдання 6. Інспектори поліції Сидоров та Іванов зупинили автомобіль для перевірки документів. Водій автотранспорту знаходився в автомобілі з ознаками явного алкогольного сп'яніння, на вимогу пред'явити документи які підтверджують особу, та документи та транспортний засіб, відповів відмовою та відмовився вийти з автомобіля. Інспектори доставили правопорушника до чергової частини ОВС для встановлення особи та складання протоколу про адміністративне правопорушення.

Які заходи адміністративного примусу були застосовані до правопорушника? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на нормативно-правові акти.

Презентації (довіді) до теми:

1. Концепція реформи адміністративного права для захисту прав і свобод громадян.
2. Поняття адміністративного судочинства та його роль у правовій системі.

3. Система адміністративних судів: структура та функціонування.
4. Компетенція адміністративних судів та підсудність адміністративних справ.
5. Види проваджень в адміністративному судочинстві: огляд та особливості.
6. Сторони в адміністративному судочинстві: права, обов'язки та роль у процесі.

Семінарське заняття 8. Тема «Реалізація принципу верховенства права при застосуванні закону про кримінальну відповідальність»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Загальний принцип верховенства права: основні поняття та засади.
2. Міжнародний досвід у реалізації принципу верховенства права у кримінальному праві.
3. Порівняльний аналіз досвіду різних країн у реалізації принципу верховенства права у кримінальному праві.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні поняття і засади загального принципу верховенства права?
2. Які міжнародні стандарти і конвенції спрямовані на забезпечення верховенства права у кримінальному праві?
3. Які практичні приклади з міжнародного досвіду можуть бути використані для поліпшення реалізації принципу верховенства права в національному кримінальному законодавстві?
4. Які основні відмінності в реалізації принципу верховенства права у кримінальному праві спостерігаються у різних країнах?
5. Які можуть бути перешкоди та виклики при впровадженні принципу верховенства права у кримінальному праві і як їх можна подолати?

Практичні завдання:

Завдання 1. Скласти порівняльну таблицю між кримінальним законодавством різних країн з урахуванням реалізації принципу верховенства права. Проаналізувати схожості та відмінності в підходах та нормах.

Завдання 2. Розглянути конкретний випадок застосування кримінального закону у міжнародних судових органах або міжнародних трибуналах і визначити, як вони дотримуються принципу верховенства права у своїй діяльності.

Завдання 3. Проаналізувати три кримінальні справи, у яких були висунуті обвинувачення, та проаналізувати, чи було враховано принцип верховенства права при прийнятті судових рішень.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Застосування принципу верховенства права у кримінальній юстиції.
2. Роль суду в забезпеченні верховенства права у кримінальних справах.
3. Міжнародний досвід реалізації принципу верховенства права в кримінальному праві.
4. Правові гарантії реалізації принципу верховенства права у кримінальних справах.

Семінарське заняття 9. Тема «Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Поняття та сутність примирення в кримінальному праві
2. Умови та обмеження для застосування примирення
3. Правові наслідки примирення
4. Судова практика та прецеденти

Питання для самоконтролю:

1. Які основні критерії та умови для застосування примирення в кримінальному праві?
2. Які юридичні наслідки виникають після примирення в кримінальних справах для сторін конфлікту?
3. Яким чином судова практика враховує та вирішує питання про примирення в кримінальних справах?
4. Які можливі прецеденти та приклади застосування примирення в українському кримінальному праві?

Практичні завдання:

Завдання 1. Проаналізувати кілька судових рішень, де було застосовано примирення. Задача – проаналізувати обставини справи, умови примирення та їх вплив на рішення суду.

Завдання 2. Проаналізувати відповідні статті кримінального кодексу та інші нормативно-правові акти, які стосуються примирення. Завдання – виявити ключові положення та їх практичне застосування.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Принцип верховенства права в контексті кримінальної відповідальності
2. Правові аспекти примирення в кримінальному праві: аналіз законодавства та судової практики.
3. Порівняльний аналіз примирення в кримінальному праві різних країн.
4. Судова практика щодо застосування примирення у випадках кримінальних правопорушень.
5. Роль адвоката в процесі примирення.

Семінарське заняття 10. Тема «Актуальні проблеми розвитку кримінального права України як галузі публічного права»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Сучасні підходи до джерел кримінального права.
2. Диференціація кримінальної відповідальності
3. Проблеми кримінально-правового забезпечення безпеки людини
4. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи
5. Проблеми застосування кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та проти громадського порядку.
6. Екстрадиція, взаємна правова допомога та інші аспекти співпраці в кримінальних справах.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні джерела кримінального права в Україні за сучасних умов?
2. В чому полягає сутність диференціації кримінальної відповідальності та які принципи лежать в її основі?
3. Які основні проблеми стосовно кримінально-правового забезпечення безпеки особи в сучасному українському суспільстві?
4. Які виклики виникають у застосуванні кримінального законодавства, яке передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи?
5. Які основні проблеми в застосуванні кримінального законодавства, що передбачає відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадської безпеки та громадського порядку?

6. Які є аспекти екстрадиції, взаємної правової допомоги та інших форм співпраці в кримінальних справах і як вони впливають на кримінальне право України?

Практичні завдання:

Завдання. Підготувати доповідь відповідно до плану семінарського заняття.

Семінарське заняття 11. Тема «Запобіжні заходи у кримінальному провадженні»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Запобіжні заходи: поняття, види, мета і підстави їх застосування.
2. Загальний порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів.
3. Порядок застосування окремих видів запобіжних заходів.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні поняття та принципи лежать в основі запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
2. Які види запобіжних заходів існують в кримінальному провадженні, і які є їх відмінності?
3. Які цілі переслідуються застосуванням запобіжних заходів у кримінальному провадженні, та як вони сприяють правосуддю?
4. Які підстави можуть бути використані для застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
5. Як визначається порядок застосування, зміни та скасування запобіжних заходів у кримінальному провадженні?
6. Які особливості застосування окремих видів запобіжних заходів у кримінальному провадженні?

Практичні завдання:

Кейс 1. Іванова М. було затримано поліцією під час розбійного нападу на магазин. При розгляді справи вирішено застосувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Проаналізуйте дану ситуацію, визначте підстави для застосування запобіжного заходу та обґрунтуйте вашу позицію.

Кейс 2. Петренко О. було затримано під час проведення обшуку в його квартирі у зв'язку з підозрою у скоєнні злочину. Суд вирішив застосувати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту.

Здійсніть аналіз даної ситуації, визначте основні підстави для застосування такого запобіжного заходу та обґрунтуйте свою позицію щодо його ефективності.

Кейс 3. Сидоренко В. було затримано під час розслідування шахрайської схеми. У зв'язку з високим ризиком уникнення відповідальності суд вирішив застосувати запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Проведіть аналіз цього випадку, враховуючи принципи справедливості та відповідність мір запобіжних заходів ступеню небезпеки.

Кейс 4. Гаврилюка К. було затримано під час перевезення наркотиків. Суд вирішив застосувати запобіжний захід у вигляді відсторонення від посади.

Проаналізуйте дану ситуацію, визначте чи є підстави для застосування запобіжного заходу такого виду та як він вплине на хід справи та подальший розвиток ситуації.

Завдання 1. Розглянути декілька кримінальних справ з різними видами запобіжних заходів (тримання під вартою, домашній арешт, застава тощо). Оцініть ефективність застосування кожного виду заходу з огляду на його відповідність меті та підставам, а також його вплив на права і свободи особи.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Засади та особливості застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.
2. Сучасні тенденції у визначенні підстав та обмежень для застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.
3. Ефективність запобіжних заходів у кримінальному провадженні: аналіз судової практики.
4. Права та гарантії осіб, що підлягають застосуванню запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

Семінарське заняття 12. Тема «Порядок судового розгляду кримінальних справ»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Поняття судового розгляду кримінальної справи
2. Процесуальні дії з підготовчої частини судового засідання.
3. Процесуальні дії з судового слідства.
4. Процесуальні дії при судових дебатах.
5. Процесуальні дії при останнє слово підсудного.
6. Процесуальні дії при ухваленні та проголошенні вироку.

Питання для самоконтролю:

1. Що включає в себе поняття "судового розгляду кримінальної справи" і які основні етапи цього процесу?
2. Які процесуальні дії здійснюються під час підготовчої частини судового засідання, і чому вони важливі для проведення справедливого судового процесу?
3. В чому полягають процесуальні дії під час судового слідства, і як вони відрізняються від підготовчої частини судового засідання?
4. Які процесуальні дії зазвичай відбуваються під час судових дебатів, і яке їх призначення у контексті вирішення кримінальної справи?
5. Як проходить процесуальна дія "останнє слово підсудного" і яка її роль в судовому розгляді кримінальної справи?
6. Які кроки здійснюються під час ухвалення та проголошення вироку у кримінальному судочинстві, і як вони відрізняються від інших процесуальних дій у судовому розгляді?

Практичні завдання:

Завдання 1. Розглянути вирок суду у кримінальній справі і відобразити процес ухвалення та проголошення вироку. Провести аналіз вироку з точки зору законності та обґрунтованості, враховуючи всі обставини справи.

Кейс 1. Ви є захисником підсудного у кримінальній справі про крадіжку. Проведіть аналіз матеріалів справи, складіть план ведення доказів на судовому засіданні, включаючи перелік свідків для допиту та необхідні запити на докази.

Кейс 2. Ви є суддею, який розглядає кримінальну справу про злочин проти майна. Складіть проєкт вироку.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Сутність та значення судового розгляду кримінальної справи.
2. Підготовча частина судового засідання: етапи, процедури та правові аспекти.
3. Судові дебати у кримінальному процесі: стратегії та тактика сторін.
4. Процедура ухвалення та проголошення вироку суду

Семінарське заняття 13. Тема «Особливі кримінального провадження»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Провадження у справах неповнолітніх.
2. Провадження у справах неосудних.

3. Провадження у справах приватного обвинувачення.
4. Провадження із надання міжнародної правової допомоги.

Питання для самоконтролю:

1. Які особливості провадження в кримінальних справах, що стосуються неповнолітніх, порівняно з провадженням у звичайних справах?
2. Які процедурні особливості провадження у справах неосудних?
3. Які основні етапи та процедури провадження у справах приватного обвинувачення?
4. Як відбувається процес надання міжнародної правової допомоги у кримінальних справах?

Практичні завдання:

Завдання 1. Знайти в Єдиному державному реєстрі судових рішень справу, де бере участь неповнолітня особа. Відповідно до цієї справи скласти план провадження, враховуючи всі особливості цього процесу та заходи, спрямовані на виправлення та реабілітацію неповнолітнього.

Завдання 2. Проаналізувати судові справи, що стосуються неосудних осіб. Визначити типові процедурні етапи цих проваджень.

Кейс 1. Неповнолітній здійснив аварійно-транспортну пригоду, винність якого доведено. Розгляньте, як проводитиметься судовий процес в такому випадку, враховуючи вік підсудного та специфіку кримінального провадження для неповнолітніх.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Поняття та особливості кримінального провадження стосовно неповнолітніх.
2. Система запобіжних заходів у кримінальних справах неповнолітніх та їх особливості.
3. Процедури закриття кримінальних проваджень у випадках, коли немає підстав для притягнення особи до відповідальності.
4. Суть та значення міжнародної правової допомоги у кримінальних справах.

Семінарське заняття 14. Тема «Процесуальні особливості розгляду конституційних спорів»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Проблеми впровадження конституційної скарги в Україні
2. Конституційна скарга – гарантія конституційності кримінально-правового законодавства
3. Зарубіжний досвід використання конституційної скарги.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні етапи розгляду конституційних спорів передбачені законодавством України?
2. Які можуть бути наслідки для державних органів внаслідок рішень, прийнятих у зв'язку з конституційними скаргами?
3. Як вирішуються конституційні суперечності між законами та Конституцією України?
4. Яка роль Конституційного Суду України у вирішенні конституційних спорів?
5. Чим відрізняється конституційна скарга від інших видів скарг та заяв у судовому порядку?
6. Які права та обов'язки мають сторони у конституційному судочинстві?

Практичні завдання:

Завдання 1. Розглянути рішення Конституційного Суду України, яке стосується конституційної скарги щодо порушення конституційних прав і свобод громадян. Проаналізувати основні аргументи сторін, які були висловлені під час судового розгляду.

Завдання 2. Розробити проєкт конституційної скарги щодо порушення конституційних прав та свобод громадян. Скласти текст скарги, включаючи всі необхідні елементи, такі як виклад фактів, правові аргументи, посилання на відповідні нормативні акти та докази порушення Конституції.

Завдання 3. Проаналізувати судову практику конституційних скарг за останні роки, особливу увагу приділити статистичним даним щодо кількості та результатів таких судових розглядів. Визначити основні тенденції та проблеми, які виникають у цій сфері, та запропонувати можливі шляхи їх вирішення.

Презентації (доповіді) до теми:

1. Роль конституційної скарги в забезпеченні правової держави.
2. Історичний огляд розвитку конституційної скарги в Україні.
3. Порівняльний аналіз системи конституційних скарг у світі.
4. Юридичні та процесуальні аспекти розгляду конституційних скарг в Україні.
5. Вплив конституційної скарги на законотворчі процеси в Україні.

Семінарське заняття 15. Тема «Особливості судового розгляду окремих категорій адміністративних справ»

Питання, що виносяться для обговорення:

1. Особливості провадження у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності.

2. Особливості судового розгляду публічно-правових земельних спорів.

3. Особливості судового розгляду спорів, пов'язаних з використанням та розпорядженням публічним майном.

4. Судовий розгляд адміністративних справ, що виникають із податкових правовідносин.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні етапи провадження у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності?

2. Які особливості судового розгляду публічно-правових земельних спорів відповідно до законодавства України?

3. Які можуть бути особливості судового розгляду спорів, пов'язаних з використанням та розпорядженням публічним майном, зокрема, у контексті забезпечення ефективного використання ресурсів?

4. Які особливості судового розгляду адміністративних справ, що виникають із податкових правовідносин, включаючи розгляд спорів щодо податкових зобов'язань та їх оскарження?

Практичні завдання:

Завдання. Підготувати доповідь відповідно до плану семінарського заняття.

6. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 100-бальною шкалою Університету, чотирибальною шкалою (5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»), і шкалою оцінок ЄКТС. На поточний контроль відводиться 60 балів, на підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань

Виконання модульних контрольних робіт, завдань самостійної роботи та індивідуальних завдань є обов'язковим. До їх виконання допускаються всі студенти. Студент, який не виконав поточних завдань, не підготувався до семінарських занять, отримує 0 балів / не отримує жодного бала. Поточну заборгованість, пов'язану з непередбаченою або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати шляхом виконання у визначений термін завдань, передбачених програмою. За виконані завдання нараховуються від 0 до 5 балів.

Студенти, які за результатами поточного контролю набрали менше 20 балів, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою. Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, допускаються до екзамену.

Критерії оцінювання успішності навчання

1. Завданням **поточного контролю** є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання завдань індивідуальної та самостійної роботи, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання презентацій, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін.

Критеріями оцінювання у ході поточного контролю є:

а) під час поточної аудиторної роботи на лекційних та семінарських заняттях:

- активна участь у дискусіях та пропонуваннях форм роботи на лекційних та семінарських заняттях;

- доповнення та запитання на лекційних та семінарських заняттях.

б) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет-ресурсів тощо);

- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

в) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

г) при виконанні завдань для самостійної та індивідуальної роботи:

- повнота виконання завдання;
- творчість та самостійність виконання.

2. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота містить 3 питання, кожне з яких оцінюється за 3 бальною системою за шкалою:

Бали	Критерії оцінювання
3	• Відповідь повністю відповідає на питання, демонструє глибоке розуміння матеріалу та здатність до аналізу. • Відповідь містить чіткі та переконливі аргументи, підкріплені нормативно-правовою базою. Відповідь чітко та логічно структурована, використано юридичну термінологію, має акуратне оформлення, не містить орфографічних та граматичних помилок.
2	• Відповідь частково відповідає на питання, може бути деяка неоднозначність або недостатність у викладі.

	Відповідь містить аргументацію та приклади, недостатньо посилань на нормативно-правові акти, недостатньо юридичної термінології. Відповідь має загальну структуру, але може містити окремі орфографічні та граматичні помилки.
1	- Відповідь не відповідає на питання або містить суттєві помилки чи недоречності у викладі. - Відповідь має обмежену або нечітку аргументацію, відсутня юридична термінологія та немає посилань на нормативно-правові акти. Відповідь має незадовільну структуру, непослідовний виклад, орфографічні та граматичні помилки помітні.

Критерії оцінювання презентації.

Форма презентації Feedback

ПІБ студента:

Назва презентації:

0 балів	1-4 б.	5-6 б.	7 балів
недостатній	середній	хороший	відмінний

1 Підготовка				
--------------	--	--	--	--

2. Структура				
--------------	--	--	--	--

Мета.

Вступ/основна частина/висновки.

Послідовність, структура.

Використання прикладів.

Управління часом.

3. Використання візуальних інструментів				
---	--	--	--	--

Макет і читабельність.

Використання візуальних прикладів (фото, відео, тощо).

4. Мова, формулювання				
-----------------------	--	--	--	--

Чіткі та прості формулювання речень.

Юридична термінологія.

5. Ораторське мистецтво				
-------------------------	--	--	--	--

Швидкість

Гучність

Артикуляція

6. Контакт з аудиторією				
-------------------------	--	--	--	--

Встановлення зорового контакту з аудиторією

Спілкування з аудиторією

Надання можливості для запитань

7. Робота з питаннями				
-----------------------	--	--	--	--

Коментарі →

Позитивні сторони:

На що звернути увагу:

Критерії оцінювання **практичних кейсів**.

Практичні кейси	
Критерій	Бал
Структура та логічне викладення матеріалу 1. Відповідь структурована чітко та переконливо. 2. Мова та виклад є академічними з використанням юридичної термінології. 3. Коректне та належне цитування нормативно-правових актів, юридичної літератури та використання судової практики.	0-2
Факти, юридичні питання та формулювання проблеми 1. Чіткий аналіз фактичного матеріалу та розуміння актуальності проблематики питання.	0-3
Розуміння правових концепцій, принципів і норм 1. Правильно визначено юрисдикцію та застосовано відповідне законодавство. 2. Відповідні правові поняття, принципи та норми визначені юридично правильно та належним чином.	0-2
Аргументація сторін 1. Юридичні поняття застосовані юридично правильно та відповідним чином до справи, що розглядається. 2. Аргументи однієї позиції, а також контраргументи підкріплюються правовим тлумаченням положень та посиланням на судову практику.	0-3

Практичні кейси	
Критерій	Бал
Представлення позицій сторін. Дебати 1. Виступ демонструє логіку, послідовність і чітке юридичне мислення. 2. Чітко обґрунтована аргументація щодо виявлених правових питань із доказами оригінальності та переконливості.	0-1
Максимально кількість балів - 10 балів	

3. Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю).

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	
		Екзамен, диф.залік, курс роб.(проект), практика	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
64-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-63	E (задовільно)		
35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		

90-100 балів (відмінно) - отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.

82-89 балів (дуже добре) - отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 85 % завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.

75-81 балів (добре) - отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.

64-74 балів (задовільно) - отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти але недостатньо обґрунтував твердження та висновки.

60-63 балів (задовільно) - отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, погано орієнтується у навчальному матеріалі.

1-50 балів (незадовільно) - отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

4. Завданням **підсумкового контролю** (екзамену) є комплексна діагностика результатів навчання, глибини засвоєння студентом програмного матеріалу з навчальної дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими його змістовими модулями, здатності до творчого використання набутих знань. Екзамен проводиться у формі розгорнутої відповіді на 4 теоретичні питання (кожна оцінюється 10 балами). Критерії оцінювання усної відповіді на теоретичне питання білета.

Критерії оцінювання теоретичного питання (екзамен)

Бали	Критерії оцінювання
10 балів	Теоретичне питання описано повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. Наведено різні підходи до класифікацій, застосовуються системні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Висновки до теоретичного питання аргументовані та обґрунтовані.

9 балів	Теоретичне питання описано повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. Наведено різні підходи до класифікацій, застосовуються системні знання навчального матеріалу, застосовуються глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. При викладенні теоретичного питання студент припускається окремих неточностей.
8 балів	Теоретичне питання розкрито повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. При викладенні тексту студент ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. При викладенні теоретичного питання студент припускається окремих несуттєвих помилок.
7 балів	Теоретичне питання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. При викладенні теоретичного питання застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Завдання білета виконуються в цілому правильно, при його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.
6 балів	Теоретичне питання розкрито повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущено незначні помилки. Студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Завдання білета виконується в цілому правильно. При його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.
5 балів.	Теоретичне питання розкрито неповно, допущено суттєві погрішності, які впливають на зміст відповіді. При виконанні теоретичного завдання білету без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.
4 бали	Теоретичне питання розкрито неповно, з суттєвими помилками. При виконанні теоретичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій.
3 бали	Теоретичне питання розкрито неповно або зовсім не розкрито. При виконанні завдання студент припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
2 бали	Студент викласти теоретичне питання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуації, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Теоретичні запитання не розкриті.
1 бал	Студент викласти теоретичне питання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій. Теоретичні запитання не розкриті.

7. ПИТАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. Поняття, ознаки та історія виникнення і розвитку публічного права України
2. Структура публічного права України
- 3.Адміністративне право – як важлива частина сучасного публічного права
- 4.Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади.
- 5.Види та суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес.
6. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг.
- 7.Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
- 8.Порядок надання адміністративних послуг.
9. Поняття, види та вибір інструмента публічного адміністрування.
10. Форми публічного адміністрування.
11. Індивідуальний (адміністративний) акт як інструмент публічного адміністрування.
- 12.Загальна характеристика кримінально-правової політики та форми її реалізації.
- 13.Теоретичні проблеми кримінально - правової політики та її взаємозв'язок з іншими елементами політики у сфері протидії злочинності.
- 14.Форми реалізації кримінально-правової політики та шляхи її вдосконалення.
- 15.Тенденції розвитку сучасного кримінального права України.
16. Історія розвитку проступку у кримінальному праві України.
17. Поняття кримінального проступку.
18. Класифікація кримінальних правопорушень
19. Перелік кримінальних проступків.
- 20.Поняття кримінально-правової кваліфікації та її видів.
21. Зміст та обсяг поняття кримінально-правової кваліфікації.
- 22.Процес кримінально-правової кваліфікації та її результат.
- 23.Структура кримінально-правової кваліфікації.
- 24.Проблені питання та значення правильної кримінально-правової кваліфікації.
25. Методи адміністративно-правового регулювання та їх розвиток у контексті реформи адміністративного права.
26. Особливості реалізації норм адміністративного права.
27. Адміністративні послуги, що надаються Державною податковою службою України.

28. Адміністративні послуги, що надаються територіальними органами ДПС.
29. Процедура ухвалення (видання) індивідуальних актів.
30. Фактична дія як інструмент публічного адміністрування.
31. Елементи електронного врядування.
32. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».
33. Переваги та недоліки конституційного звернення та конституційної скарги.
34. Органи конституційної юстиції в механізмі захисту прав і свобод людини та основ демократії.
35. Особисте зобов'язання у кримінальному провадженні.
36. Особиста порука у кримінальному провадженні.
37. Домашній арешт у кримінальному провадженні.
38. Застава у кримінальному провадженні.
39. Тримання під вартою у кримінальному провадженні
40. Представництво неповнолітнього.
41. Представництво неосудного.
42. Право на примирення.

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ, ЛІТЕРАТУРИ ТА КОРИСНИХ ПОСИЛАНЬ

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (з останніми змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30
2. Про Конституційний Суд України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984, додаток до № 51. – Ст.1122
4. Кодекс адміністративного судочинства України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
5. Кримінальний кодекс України: Закон, Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
7. Про судоустрій і статус суддів URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

БАЗОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.
2. Сухонос В. В. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / В. В. Сухонос, Білокінь Р. М., В. В. Сухонос (мол). - Суми : Виддав "Університет. книга", 2020. - 672 с.
3. Оробець, К. (2024). CONTROVERSIAL ISSUES OF THE SYSTEM OF PUNISHMENTS IN THE SCIENCE OF CRIMINAL LAW OF UKRAINE. SWorldJournal, 3(23-03), 139–147. URL: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2024-23-00-032>
4. Ступник Я.В. Актуальні проблеми кримінального права та процесу: навчально-методичний посібник.- Ужгород: Видавництво Ужгородського національного університету, 2023. 44 с.
5. Тертишник В. М., Шемшученко Ю. С. Правнича допомога та захист у кримінальному процесі: Підручник. – К.: Алерта, 2018. – 446 с.
6. Кримінальне процесуальне право: методичні рекомендації до вивчення освітнього компонента / К. С. Музичук / Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2023. 50 с.

7. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / [Валентин Галуцько, Тетяна Коломоець, Оксана Кузьменко, Петро Діхтієвський, Олена Джафарова та ін. / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової]. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

8. Milienko, O. (2023). ADMINISTRATIVE LAW IN THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE. Scientific Works of National Aviation University. Series: Law Journal "Air and Space Law", 4(69), 217–218. URL: <https://doi.org/10.18372/2307-9061.69.18383>

9. Адміністративне право України. Повний курс : підруч. / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – Вид. 4. - 656 с.

10. Науковий вісник публічного та приватного права : Збірник наукових праць. Випуск 6. – К. : Науково-дослідний інститут публічного права, 2022. – 328 с.

11. Грін, О. О. Порівняльне адміністративне право: навчально-методичний посібник (2022).

12. Андрусів Л.М. Техніко-юридичні та методологічні засади оприлюднення нормативно-правових актів : монографія. Київ : Кушнір Г.М., 2020. 444 с

13. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / заред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. – Миколаїв : СПД Румянцева Г. В., 2019. – 278 с.

14. Дудоров Олександр. Кримінально-правові проблеми сучасної України (вибрані праці). Київ: Ваїте, 2022. – 632 с.

15. Юринець Ю.Л., Тюбай А.В.Актуальні проблеми конституційно-правової відповідальності// IV Міжнародний молодіжний науковий юридичний форум: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених . – Національний авіаційний університет. – Київ, 2021. – Том 1. – С. 152-154

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Верховна Рада України – адреса доступу – <https://rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України – адреса доступу – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Президент України – адреса доступу – <https://www.president.gov.ua>

4. Міністерство юстиції України – адреса доступу –
<https://minjust.gov.ua>
5. Державна судова адміністрація України – адреса доступу –
<https://dsa.court.gov.ua/dsa>
6. Верховний суд України – адреса доступу –
<https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts>
7. Конституційний суд України – адреса доступу –
<https://ccu.gov.ua/index.php>
8. Єдиний державний реєстр судових рішень – адреса доступу –
<https://reyestr.court.gov.ua/>